

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	9Sžso/26/2016
Identifikačné číslo spisu:	2014200674
Dátum vydania rozhodnutia:	28.09.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Judita Kokolevská
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:2014200674.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne: X. N., nar. XY, bytom L., proti žalovanej: Sociálna poisťovňa, ústredie, ul. 29. augusta č. 8-10, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovanej zo 14. marca 2014 č. 8442-6/2014-BA, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Trnave z 21. januára 2016 č.k. 14S/162/2014-63, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trnave z 21. januára 2016 č.k. 14S/162/2014-63 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a ďalšie konanie.

Odôvodnenie

Krajský súd v Trnave rozsudkom z 21. januára 2016 č.k. 14S/162/2014-63 rozhodnutie žalovanej zo 14. marca 2014 č. 8442-6/2014-BA zrušil podľa § 250j ods. 2 písm. c), d) O.s.p. a vec vrátil správnomu orgánu na ďalšie konanie. Súd uložil žalovanej povinnosť zaplatiť náhradu trov konania žalobkyne.

V správnom konaní vydala Sociálna poisťovňa pobočka Trnava rozhodnutie č. 700-0343/2011-23 zo dňa 13. septembra 2011, podľa ktorého zamestnancovi X. N., nar. S., bytom L., nevznikla účasť na nemocenskom poistení, dôchodkovom poistení a poistení v nezamestnanosti dňom 01. júna 2010. Žalovaná ako druhostupňový orgán rozhodnutím zo dňa 14. marca 2014 č. 8442-6/2014-BA po formálnej zmene textu prvostupňového rozhodnutia rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočka Trnava potvrdila.

Z odôvodnenia rozsudku Krajského súdu v Trnave vyplýva, že názor, na základe ktorého žalovaná rozhodla, považoval prvostupňový súd za predčasný, prijatý na základe nedostatočne zisteného skutkového stavu. Argumentácia, na ktorej žalovaná založila svoje rozhodnutie je vzhľadom na rozsah zistených skutočností hypotetická, nie je podložená žiadnymi konkrétnymi dôkazmi a spôsob, akým žalovaná vykonávala šetrenie na reálny výkon činnosti žalobcom nie je postačujúci pre záver, ktorý žalovaná v rozhodnutí napadnutom žalobou prijala. Rovnako považuje prvostupňový súd za nedostatočne preukázané okolnosti spojené s uzatvorením dohody medzi Slovenskou republikou a orgánmi sociálneho zabezpečenia Poľskej republiky, čo nemôže postačovať na potvrdenie správnosti rozhodnutia žalovanej.

Rozsudok krajského súdu napadla žalovaná včas podaným odvolaním. V odvolaní uviedla, že na základe informácií, ktoré boli Sociálnej poisťovni zaslané zo strany poľskej inštitúcie sociálneho zabezpečenia ako príslušnej inštitúcie bydliska žalobcu, bolo povinnosťou žalovanej preveriť okolnosti týkajúce sa výkonu činnosti zamestnancov zamestnávateľa Grzegorz Jan Maliński - GM Consulting, Buková 22, 919 10 Buková. Žalovaná vyzvala zamestnávateľa prostredníctvom ekonómky na predloženie dokladov preukazujúcich reálny výkon činnosti svojich zamestnancov, nakoľko sa zamestnávateľ ani jeho zamestnanci v sídle spoločnosti v čase kontroly nenachádzali. Predložené boli štvrťročné správy o vykonaní práce, avšak ďalšie doklady ako objednávky od slovenských subjektov a faktúry za vykonané služby, či iné činnosti zamestnávateľ nepredložil ani po následnej výzve. Žalovaná má za to, že dôkazné bremeno leží nielen na nej, ale aj na žalobkyni a jej zamestnávateľovi, pričom títo si uvedenú povinnosť nesplnili. Na základe kontroly sa nepodarilo preukázať reálny výkon činnosti zamestnancov zamestnávateľa Grzegorz Jan Maliński - GM Consulting na území Slovenskej republiky a preto považuje výrok napadnutého rozhodnutia za dostatočne preukázaný. Poukazuje aj na skutočnosť, že dohoda medzi poľskou inštitúciou ZUS Varsava a Sociálnou poisťovňou nemusí mať podľa čl. 16 ods. 4 vykonávacieho nariadenia písomnú formu. Pri vydávaní napadnutého rozhodnutia žalovaná zhodnotila všetky dôkazy samostatne, ako aj v ich vzájomnej súvislosti a postupovala v súlade s platným európskym právom, preto navrhuje, aby odvolací súd zmenil rozsudok krajského súdu tak, že žalobu zamietla.

Žalobkyňa vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného uviedla, že uzatvorila so zamestnávateľom pracovnú zmluvu v dobrej viere a prácu vykonávala na území Slovenskej republiky v súlade s ustanoveniami zmluvy a pokynmi zamestnávateľa. Žalobkyňa tvrdí, že napadnuté rozhodnutie bolo vydané podľa vnútroštátnych právnych predpisov a došlo k opomenutiu nariadení EU. Dohodu medzi ZUS a Sociálnou poisťovňou považuje žalobkyňa za porušujúcu zásady slobodného pohybu zamestnancov z členských štátov Únie a je nedovolenou retroaktívnou dohodou v rozpore so zásadami ochrany získaných práv a so zásadami ochrany legitímnej dôvery. Navrhla, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu potvrdil.

Podľa § 492 ods. 2 Správneho súdneho poriadku (ďalej len „SSP“) odvolacie konanie podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

V súlade s ustanovením § 492 ods. 2 SSP sa odvolací súd v konaní riadil ustanoveniami O.s.p.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal rozsudok krajského súdu a konanie mu predchádzajúce bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie alebo zmenu.

Ako vyplýva z prvostupňového rozhodnutia žalovanej, zamestnávateľ Grzegorz Jan Maliński - GM CONZULTING, Buková 22, 919 10 Buková, prihlásil žalobkyňu do poistenia odo dňa 01. júna 2010 ako svojho zamestnanca. Zamestnávateľom teda bola fyzická osoba: I. C. G., bytom S. Ako ďalej vyplýva z výpisu zo živnostenského registra, nachádzajúceho sa v administratívnom spise žalovanej, zamestnávateľ žalobkyne ukončil svoju činnosť k 02. júnu 2012.

Podľa § 2 zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (ďalej len „živnostenský zákon“) živnosťou je sústavná činnosť prevádzkovaná samostatne, vo vlastnom mene, na vlastnú zodpovednosť, za účelom dosiahnutia zisku a za podmienok ustanovených týmto zákonom.

Zánik živnostenského oprávnenia má iba ten dôsledok, že fyzická osoba už nie je oprávnená vykonávať živnosť. Zánikom živnostenského oprávnenia však nedochádza k zániku povinností fyzickej osoby, ktoré jej vznikli počas prevádzkovania živnosti, vrátane povinností, ktoré takej fyzickej osobe vznikli v spojení so zamestnávaním zamestnancov podľa pracovnej zmluvy. Nedochádza preto ani k zániku zodpovednosti, ktoré takej fyzickej osobe ako zamestnávateľovi vznikli podľa predpisov sociálneho poistenia.

I. C. G. bol účastníkom správneho konania aj po zániku jeho živnostenského oprávnenia v súlade s § 173 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. ako fyzická osoba, o ktorej právach alebo povinnostiach ustanovených týmto zákonom sa má konať alebo ktorej práva alebo povinnosti ustanovené týmto zákonom môžu byť rozhodnutím správnych orgánov priamo dotknuté, a to najmä vo vzťahu k jeho prípadným odvodovým povinnostiam na sociálne poistenie podľa § 141 ods. 1 a § 144 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z., resp. právu na vrátenie poistného zaplateného bez právneho dôvodu podľa § 145 ods. 1 tohto zákona.

Vzhľadom na uvedené je potom potrebné konštatovať, že v dôsledku zániku živnostenského oprávnenia živnostníka Grzegorz Jan Maliński - GM CONSULTING, s miestom podnikania 02201 Čadca, Palárikova 76, IČO: 45 506 108, nezanikla spôsobilosť fyzickej osoby I. C. G., rodné číslo XY, bytom S., byť účastníkom konania, ani jeho prípadné povinnosti, a preto bolo potrebné aj v konaní pred správnym súdom konať aj s I. C. G. ako účastníkom správneho konania, ktorého práva a povinnosti by mohli byť zrušením správneho rozhodnutia dotknuté.

Krajský súd postupoval nesprávne, keď do konania ako účastníka nepribral I. C. G., podľa § 250 ods. 1 veta druhá O.s.p. Odvolací súd preto rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie podľa § 250ja ods. 3 veta druhá O.s.p. v spojení s § 221 ods. 1 písm. f) a ods. 2 O.s.p.

V ďalšom konaní krajský súd príberie do konania I. C. G., rodné číslo XY, bytom S., vec znovu prejedná a rozhodne. V novom rozhodnutí vo veci znovu rozhodne aj o náhrade trov konania, vrátane trov konania odvolacieho.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.